

MØTEINNKALLING

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Tidspunkt: 27.11.19, kl. 12.15-14.00

Sted: HF-bygget, rom 400

Innkalling er sendt til:

Svein Ivar Angell (leder) Synnøve Ones Rosales (IF), Heming Gujord (LLE), Frode Ulvund (AHKR), Ole Martin Skilleås
Randi Gressgård (SKOK), Sigrid Ørevik (PUHF), Pål Steiner, (observatør UBHF) Louise Dahl Alnes Hestholm
(studentrepr.) og Thorbjørn Aksel Nielsen (studentrepr).

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt

Forfall bes meldt snarest til personlig varamedlem og sekretariatet, tlf. 55 58 99 63, evt. pr. e-post til ranveig.lote@uib.no

Bergen. 20.11.19

Svein Ivar Angell
visedekan

Ranveig Lote
Studiesjef

Saksliste:

I	Godkjenning av innkalling	3
II	Protokoll fra møte i Studiestyret	3
III	Vedtaksaker	4
	SAK 36/19: Programsensorrappport for kinesisk fra Institutt for fremmedspråk.....	4
	SAK 37/19: Studentmottaket ved Det humanistiske fakultet 2019 - ettersendes	22
	SAK 38/19: Møtedatoer for Studiestyret i 2020	35
IV	Drøftingssak	36
	SAK 39/19: Studiekvalitet ved HF	36
V	Orienteringssaker	37
	SAK 40/19: Rutiner for vurdering og registrering av gjestestudenter	37
	SAK 41/19: URKUND: Klage og redegjørelse	41
	SAK 42/19: Muntlig orientering om fordeling av masterlesesaler	45

- I Godkjenning av innkalling
Godkjenning av innkalling og sakspapirer.

- II Protokoll fra møte i Studiestyret
Godkjenning av protokoll fra [møtet 16.10.19](#).

III Vedtakssaker

Sak: 36/19

Møte: 27.11.2019

SAK 36/19: Programsensorrapport for kinesisk fra Institutt for fremmedspråk

---

Dokumenter i saken:

Programsensorrapport for kinesisk høsten 2019 med notat fra programstyret.

Forslag til vedtak:

Studiestyret tar rapporten til etterretning.

Svein Ivar Angell
visedekan

Ranveig Lote
Studiesjef

NOTAT FRA PROGRAMSTYRE KNYTTETIL PROGRAMSENSORRAPPORT I KINESISK FOR HøSTEN 2019

Dato for handtering i programstyret:

27.09.2019

Kommentarer fra programstyret:

The board reviewed the report, and discussed its main topics.

The report's central topic was the Chinese program's dropout rate. The report states that this rate is comparable to dropout rates of other programs at UiB, as well as the national average. During the meeting, the board discussed possible explanations for why students drop out. One factor which was mentioned is that KIN100 has many students who take the course as an individual course, without intending to continue on in the Chinese program.

Another topic mentioned in the report is UiB's new mentor arrangement. The board took this opportunity to discuss how best to implement the mentor arrangement in our Chinese program. The faculty of the Chinese program aims to create a culture/ atmosphere within the program which helps and motivates students, and where the students experience the faculty as approachable. Focusing on creating less distance between students and faculty, activities where students and teachers will interact were suggested and discussed.

The report also mentions UiB's collaboration with the Confucius Institute. It states the importance of teachers approaching social issues of Chinese society from a politically objective point of view. According to the report, this has so far been done successfully. The board discussed this, and agrees

with the report that the collaboration with the Confucius Institute has so far been without problems. It is worth noting in this regard that the teachers from the Confucius Institute has only taught language classes. During this discussion it was also pointed out that the Confucius Institute provides necessary recourses, and that it also hosts many events which are interesting for the students to attend.

Fagkoordinator:
Dato:01.11.19

Guowen Shang

Programsensorrappport:

Evaluering av frafall og fullføring, faglig oppbygning og kvalitet i programmet.

Bjørn Garberg August 2019

Frafall og fullføring

Frafall blant studenter er en utfordring. Undersøkelser fra SSB viser at totalt 35 prosent av de som begynner på en høyere utdanning ikke fullfører noen grad. Frafallet ved kinesiskstudiet kan sies å være todelt. På den ene siden opplyser lærere om at frafallet fra KIN100 og KIN201/251 er stort, ca. 50%. Dette skjer i løpet av to år. Hovedårsaken til dette er at KIN100 er et åpent studium og undervisningen er på engelsk, noe som tiltrekker en del internasjonale utvekslingsstudenter og studenter fra andre fakulteter. Disse tar sannsynligvis studiet i stor grad for å skaffe seg 15 studiepoeng uten å ha til hensikt å fortsette språkstudiet. Det blir derfor `noe misvisende å regne med disse i en undersøkelse av frafall på kinesisk-studiet generelt.

Utover dette har instituttet ikke gjort egne undersøkelser om frafall de siste fire årene og har derfor ikke grunnlag for å si noe om årsakene til frafallet. Imidlertid viser statistikk over gjennomføring av studiet og kvalifikasjoner fra instituttet at frafall sannsynligvis ikke er utover det normale. Vedlagte tabeller viser at gjennomføringsgraden er på ca. 37% (etter 2-3 ekstra semester) for kullene som startet 2013 og 2015. I seg selv er ikke dette et høyt tall, men det bør kanskje se i forhold til at mange slutter etter første semester, da de kun tar KIN100. Ellers viser vedlegget «Gjennomstrømming BAHF-KIN» at frafallet er relativt lavt og deltakelse høy etter det jeg kan se. Dette er med alt mulig forbehold da disse tabellene/statistikken er vanskelig å lese for de uten kjennskap til dette statistikkprogrammet. Det er kanskje en ide til senere bruk og evaluering at instituttet gjør disse dataene mer tilgjengelige.

Dette ser ikke til å være avvikende fra gjennomsnitt i landet eller ved UiB etter det jeg kan forstå av tallene.

Hvilke grep har instituttet tatt?

Mentorordning

Universitetet i Bergen vedtok i 2016 at alle studenter skal ta del i en faglig mentorordning innen 2019. Målet er at bedre oppfølging og veiledning skal føre til bedre læring og gjennom dette forebygge frafall. Ordningen skal driftes av fakultetene, og målet er at bedre oppfølging og veiledning skal føre til bedre læring og fullføring. Denne ordningen gjelder alle instituttene, og den overordnede

ambisjonen er at det skal virke forebyggende for å forhindre frafall blant førsteårsstudentene. Da de ulike instituttene og programmene er såpass ulike, så har hvert studieprogram fått utarbeidd en egen tilpasset modell. Instituttet for framandspråk mener at faget er lite, og med et så lite antall studenter at en formalisert mentor-ordning ikke er nødvendig. I stedet for har de oppnevnt faglige mentorer som skal gi studentene en tettere oppfølging enn det som har vært vanlig tidligere. Disse har faste treffetider hver uke hvor studentene har anledning til å stille spørsmål eller diskutere fag og studier. Denne ordningen er ny så man vet ennå ikke hvordan dette vil påvirke statistikken for frafall.

De to veilederne informerer også om at siden programmet er helt nytt for kinesisk, så har de ikke mottatt detaljer eller instruksjoner for hvordan de skal gjennomføre denne ordningen. I utgangspunktet stiller de seg til rådighet for studenter som vil ha en samtale om faget, deres situasjon der og eventuell progresjon. De understreker ellers at det er satsing en kombinasjon av faglige og sosiale tiltak som man håper kan virke forebyggende med hensyn til frafall i startfasen av studiet.

Ellers er måten programmet er organisert på, med små grupper av studenter og mye støtte og tilbakemelding fra faglærerne underveis, en tett oppfølging av studentene.

Organiseringen av studiet

Et grep er selve organiseringen av studiet. Med å anbefale examen facultatum/examen philosophicum og KIN100 tatt i første semester, burde dette i det minste forebygge frafall senere i studiet. Dette er viktig som realitetsorientering og bør hindre frafall senere. Jeg regner da ikke med de som tar KIN100 for å skaffe seg studiepoeng fra et åpent studium. I forlengelse av dette så er informasjonsarbeid viktig: kinesisk er faktisk arbeidskrevende og vanskelig i forhold til de fleste andre fremmedspråk. Man bør eventuelt vurdere bedre og mer relevante rekrutteringstekster for å hindre demotiverte studenter.

Man bør også være oppmerksom på eventuelle pedagogiske årsaker. Tidligere rapporter viste at ikke alle var like fornøyd med klassesituasjonen hvor (kinesiske) lærere konsentrerte seg mest om de beste elevene og flere slapp lite til i timene. Dette kan i seg selv virke demotiverende og fremmer ikke mestringsfølelse og trivsel som viktige faktorer for å hindre frafall. Problemet er ikke stort, men det er mulig slike elementer kan gi utslag hos enkelte. En gjennomgang av surveyene ved studiet viser en viss tendens til at studentene er mer kritiske senere i studiet enn i begynnelsen. Det ser også ut som svarprosenten på surveyen blir lavere (ned til 10%) senere i studiet. Dette gir ikke noe grunnlag for noen konklusjon, men man bør være oppmerksomme på hva årsakene kan være og om det kan være fare for frafall.

Det kan være en ide å gjøre årlige statistiske undersøkelser over frafall, gjerne supplert med surveyer blant studentene om årsaker til frafallet. Selv om svarprosenten kan bli lav, vil det uansett si noe interessant og kanskje i enkelte tilfeller gi en pekepinn på hva studiet/instituttet kan gjøre for å minske frafallet. Statistikk/grafar bør også kommenteres eller forklares for de som eventuelt skal

evaluere, da den formen det presenteres per i dag som statistisk råmateriale er litt krevende å tolke for utenforstående.

Selv om kinesisk-studiet ikke har gjennomført en mentor-ordning som foreslått ved UiB, og selv om statistikk kan vise høye tall, så er det reelle frafallet relativt lite. Det er ingen grunn til å tvile på at instituttet tar problematikken alvorlig med de grep de forsøker å ta. Jeg regner med at ettersom dette bare er i en startfase, vil det skje utvikling og forbedring på dette området. Dette krever sannsynligvis at man formaliserer arbeidet og utarbeider rutiner i større grad enn i dag.

Evaluering av den faglige oppbygningen av studieprogrammet

Oppbygningen av bachelorprogrammet med studieplan er godt presentert i UiB's hjemmesider. Her får kommende studenter en god og nøktern innføring i hva studiet innebærer. Bachelor-programmet går over tre år og ingen forutgående kunnskaper i kinesisk språk er nødvendig. Det informeres om at det er krav om 75 prosent obligatorisk oppmøte til undervisningen. Det er krav om gode kunnskaper i engelsk og om at undervisningen vil være på norsk, engelsk og kinesisk. Det opplyses også kort om hvilke karrieremuligheter det finnes for de som vil satse på faget og hvor man eventuelt kan studere videre til mastergrad eller gjøre forskning innen fagfeltet.

Det informeres også om hvordan faget er oppbygd med de forskjellige emnene i de seks semestrene studiet er beregnet å ta. Man blir også opplyst om hvilke semester de forskjellige emnene/eksamenene anbefales å bli gjennomført. Her er det verdt å merke seg at eksamenene «Kultur, historie og samfunn i Kina», «Examen philosophicum» og «Examen facultatum» alle blir anbefalt gjennomført i første semester. Dette er sannsynligvis en god ide som forberedelse og med tanke på å forhindre frafall i senere semester.

Organisering og progresjon i studiet

Kinesiskstudiet er - i tillegg til de obligatoriske examen philosophicum og examen facultatum - bygd opp av delemnene

KIN100 – Kultur, samfunn og språk i Kina (10 stp)

KIN101 – Innføring i kinesisk språk (15 stp)

KIN102 – Kinesisk språk 2 (15 stp)

KIN103 – Kinesisk språk 3 (15 stp)

KIN104 – Kinesisk språk 4 (15 stp)

KIN201 – Kinesisk språk 5 (15 stp)

EAS251 – Bacheloroppgave i kinesisk (15 stp)

Tillegg er det 60 frie studiepoeng som for eksempel eller fortrinnsvis kan brukes til utvekslingsstudier ved et kinesisk universitet.

Disse emnene er blitt gjennomgått og evaluert av programsensor fra 2016-2018. Gjennomgående er det svært lite å utsette på organiseringen av studiet og progresjonen fra semester til semester.

Første semester anbefales det å ta KIN100, samt examen philosophicum/examen facultatum, noe som bør gi god innsikt i faget og studiehverdagen generelt. Dette er også en faktor som kan forhindre frafall i senere semester.

KIN101/KIN102 fremstår som velfunderte med fornuftige krav om fremmøte, innlevering av obligatoriske oppgaver. Fordelingen av timer og bruk av forskjellige typer metodikk fremstår også som godt.

KIN 103/KIN104 er solide når det gjelder lærerkrefter, disposisjon av undervisningstimer, undervisningsemner, bruk av hjemmeoppgaver, studienes og eksamenenes vanskelighetsgrad og sensur.

KIN201/KIN/EAS251 har et formålstjenlig pensum og eksamensformer. Kandidatene får en god og solid innføring og veiledning til skriving av bacheloroppgavene.

Internasjonalisering og utveksling

Dette ser ut til å fungere bra og det eneste som kunne påpekes var at instituttet eventuelt bedre kunne sikre informasjonen om praktiske utfordringer studentene kan møte i startfasen i Kina. Det ble foreslått å bruke erfaringer fra tidligere studenter og i større grad sette søkelys på dette. I tillegg ble det i rapporten vist til at en survey blant studentene hvor det ble angitt at enkelte byer, her spesielt Hong Kong, ikke er spesielt godt egnet for språktrening i mandarin. Så vidt jeg har forstått er disse punktene blitt fulgt opp av instituttet.

Læringsmiljø

Når det gjelder læringsmiljø ved kinesiskstudie så mottok enkelte studenter en survey hvor de fikk evaluere og kommentere. For det fysiske læringsmiljøet blir behovene ivaretatt sentralt ved UiB, og studentene har flere arenaer der de kan gi tilbakemelding om det fysiske læringsmiljøet.

Vedrørende det psykososiale og organisatoriske læringsmiljøet, så er det ingen problemområder som peker seg ut. En av de få tingene det ble kommentert på var at det var rom for å forbedre kommunikasjon mellom ledelse/institutt og studenter generelt, og ellers sikre at nye studenter kjenner til de muligheter de har for å påvirke sitt eget læringsmiljø, gjennom regelverk og institusjoner.

Det psykososiale miljøet på studiet er i stor grad opp til studentene selv å få til å fungere, men instituttet har allikevel valgt å stille to av lærerne til disposisjon for samtaler og rådgivning for studentene. I tillegg til at dette kan gi fordeler for det psykososiale miljøet, er det også mulig at det vil være med å forhindre frafall (se over).

Pensum

Pensum for de forskjellige emnene (KIN101-KIN 251) er sett under ett godt og relevant. For språkundervisningen er hovedverkene som brukes «Contemporary Chinese» (utgitt av Hanban/Konfucius-instituttet). Dette er et integrert og funksjonelt læreverk med tekstbøker, arbeidsbøker, lærerveiledninger og CD-er for språklæring innen forskjellige temaer som vokabular, grammatikk, tegnskriving og tale/uttale. I tillegg kommer en del egenproduserte tekster og hjemmeoppgaver. Valget av litteratur er bra og legger opp til en naturlig progresjon og er relevant for studentene. Pensum formidles gjennom varierte metoder.

For samfunn- og kulturdelen av pensum er gode både tematisk og med hensyn til lengde/omfang. Det er et godt utvalg og presentasjon av kinesisk kultur, filosofi, historie og samfunn. Eksterne forelesere har også vært invitert, hovedsakelig innen samfunnsfaglige emner. Det kan her tilføyes at en del studenter etterlyste forelesninger innen kinesisk politikk, økonomi og samfunnsforhold.

Kritisk lesing og skriving av akademiske tekster er også et tema som blir gjennomgått. Kandidatene får her en meget god og grundig innføring i alle nødvendige aspekter ved å skrive en bacheloroppgave.

Konklusjonen må bli at det i det store og hele er lite å utsette på pensum; dette gjelder både for språklæringen og undervisningen inne kultur/samfunn/historie, selv om enkelte mener at sistnevnte kunne ha hatt mer dagsaktuelle temaer. Forhåpentligvis kan dette bøtes på med bruk av gjesteforelesere. Allikevel kan det være en god ide å evaluere pensum innen de forskjellige emnene jevnlig. Dette gjelder også med hensyn til det læremateriale som blir tilbudt via Hanban/Konfucius-instituttet.

Samarbeid med Konfucius-instituttet

Her bør nevnes at det er viktig at instituttet er seg bevisst at samarbeidet med Konfucius-instituttet av enkelte kan oppfattes som politisk betenkelig. Instituttet har derfor en oppgave i å sørge for at samarbeidet ikke kan kritiseres for å være på Hanbans – underforstått kinesiske myndigheters – innflytelse. Dette må gjøres ved at man kan garantere at læremidlene og lærerne er tilfredsstillende i forhold til studiets målsetninger. Man må også sørge for en objektiv tilnærming til viktige samfunnsspørsmål i Kina, enten gjennom ansatte lærere ved UiB eller gjennom gjesteforelesere. Hittil ser det ut som instituttet har lyktes med dette, men man kan alltid møte utfordringer her, Kinas rolle i internasjonal politikk tatt i betraktning.

Resultater/eksamener

Generelt har kinesiskstudiet lav strykpersent. Dette er positivt. For KIN101/KIN 102 var det ingen stryk registrert til tross for at eksamenene ikke kan sies å være lette. For KIN103 og KIN104 synes også å ha bedre resultater enn hva en normalfordeling

skulle tilsi (55% med karakteren A eller B). Heller ikke her kan man se at vanskelighetsgraden er for lav. Årsaken til gode resultater kan, tillegg til gode lærerkrefter, være krav om obligatorisk fremmøte og bruken av obligatoriske hjemmeoppgaver.

Evaluering av tidligere rapporter/bruk av disse

Etter det jeg kan se er alle tidligere rapporter godt fulgt opp. Der hvor det har vært innvendinger eller betraktninger mht at ting kan gjøres annerledes, så har dette blitt tatt på alvor og i flere tilfeller tatt til følge.

Det eneste som kan utsettes på dette er at tilbakemeldingene på rapportene kunne vært bedre. I de tilfellene hvor de har ført til endringer burde det ha vært gitt tilbakemeldinger til programsensor. Dette gjelder også i de tilfellene hvor rapportene eventuelt kunne oppfattes som mangelfulle på spesifikke områder/tema.

Ellers vil jeg gi all ros for veldig uproblematisk samarbeid med administrasjonen ved Institutt for Framandspråk, og ikke minst faglærer Zhao Shouhui. De har alle gitt meg all hjelp jeg har bedt om og generelt vært veldig imøtekommende.

Trondheim, 31.8.2019

Bjørn Garberg

Vedlegg:

Andel ferdig av antall startende 2013-kull

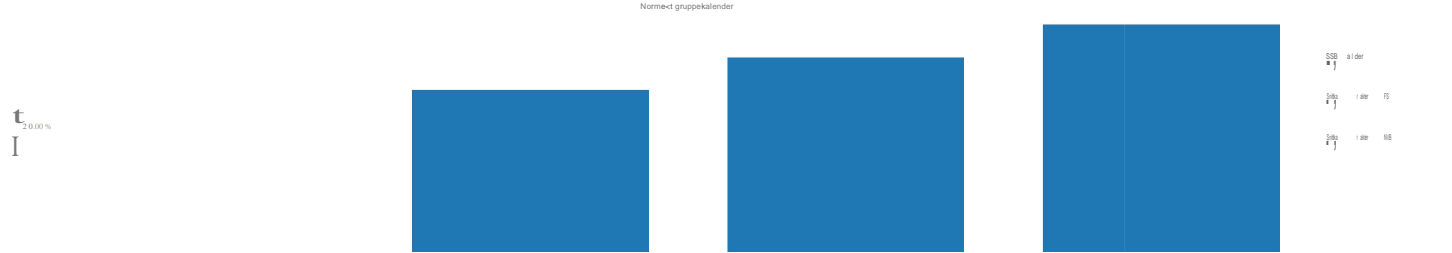
Andel ferdig av antall startende 2015-kull

Gjennomstrømming BAHF-KIN

B Tabellandel ferdige

Normert grup ljekalender	Antall_startende	Kvalifikasjoner	Kvalifikasjoner_hittil	Andel ferdige i ong Table(Down) rminkode
				Art ermin sb rtt 2013H05 T
				NSDniv.1
				Sub i 10
				20 Instabu tt for fremmedsprik
				Studi eprogram BAHF-KIN Bachelorprogram i
				Studi ertning U Ujert

C Andel ferdig oversikt

0.00%

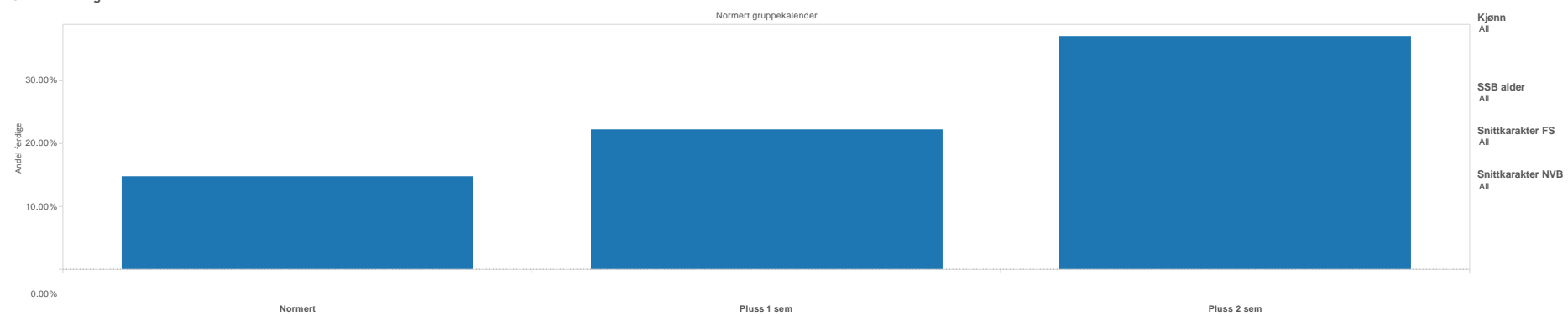
NSDniv.1
Sub i 10
20 Instabu tt for fremmedsprik
Studi eprogram
BAHF-KIN Bachelorprogram i
Studi ertning
U Ujert
rn
SB i 10
Sub i 10
Sub i 10

B Tabell andel ferdige

Årtermin start
2015 HØST

Normert gruppekalender	Antall_startende	Kvalifikasjoner	Kvalifikasjoner_hittil	Andel_ferdige_along Table (Down)	Terminkode
Normert	27	4	4	14.81%	All NSD nivå
Pluss 1 sem	27	2	6	22.22%	All Studienivå
Pluss 2 sem	27	4	10	37.04%	All Fakultet 11 Det humanistiske fakultet Institutt 20 Institutt for fremmedspråk Studieprogram BAHF-KIN Bachelorprogram i..

C Andel ferdig oversikt

D Flere startår: Tallene

SEMNR_KALENDER_HPR	År termin start			
	Antall_startende			
	2013 HØST	2015 HØST	2017 HØST	2018 HØST
1	19	27	34	25
2	19	27	34	25
3	19	27	34	
4	19	27	34	
5	19	27		
6	19	27		
7	19	27		
8	19	27		
9	19			
10	19			
11	19			

D Flere startår: Tallene

SEMNR_KALENDER_HPR	År termin start			
	2013 HØST	2015 HØST	2017 HØST	2018 HØST
1	15	27	32	25
2	15	23	32	21
3	11	19	27	
4	11	19	21	
5	10	12		
6	9	10		
7	2	3		
8	2	5		
9	1			
10	1			
11	1			

D Flere startår: Tallene

SEMNR_KALENDER_HPR	År termin start			
	2013 HØST	2015 HØST	2017 HØST	2018 HØST
1	0	0	1	0
2	0	0	1	0
3	0	0	2	0
4	0	2	2	0
5	0	3	2	0
6	0	4	2	0
7	5	6	2	0
8	6	6	2	0
9	6	6	2	0
10	6	6	2	0
11	6	6	2	0

D Flere startår: Tallene

SEMNR_KALENDER_HPR	År termin start			
	2013 HØST	2015 HØST	2017 HØST	2018 HØST
1	4	0	2	0
2	4	4	1	4
3	8	8	5	
4	8	8	11	
5	9	13		
6	10	14		
7	12	18		
8	12	16		
9	12			
10	12			
11	12			

D Flere startår: Tallene

SEMNR_KALENDER_HPR	År termin start			
	Andel_aktive along Table (Down)			
	2013 HØST	2015 HØST	2017 HØST	2018 HØST
1	78,95%	100,00%	94,12%	100,00%
2	78,95%	85,19%	94,12%	84,00%
3	57,89%	70,37%	79,41%	
4	57,89%	70,37%	61,76%	
5	52,63%	44,44%		
6	47,37%	37,04%		
7	10,53%	11,11%		
8	10,53%	18,52%		
9	5,26%			
10	5,26%			
11	5,26%			

D Flere startår: Tallene

SEMNR_KALENDER_HPR	År termin start			
	Andel_kvalifikasjoner			
	2013 HØST	2015 HØST	2017 HØST	2018 HØST
1	0,00%	0,00%	2,94%	0,00%
2	0,00%	0,00%	2,94%	0,00%
3	0,00%	0,00%	5,88%	
4	0,00%	7,41%	5,88%	
5	0,00%	11,11%		
6	0,00%	14,81%		
7	26,32%	22,22%		
8	31,58%	22,22%		
9	31,58%			
10	31,58%			
11	31,58%			

SEMNR_KALENDER_HPR	År terminstart			
	2013 HØST	2015 HØST	2017 HØST	2018 HØST
1	21,05%	0,00%	5,88%	0,00%
2	21,05%	14,81%	2,94%	16,00%
3	42,11%	29,63%	14,71%	
4	42,11%	29,63%	32,35%	
5	47,37%	48,15%		
6	52,63%	51,85%		
7	63,16%	66,67%		
8	63,16%	59,26%		
9	63,16%			
10	63,16%			
11	63,16%			

Sak: 37/19
Møte: 27.11. 2019

SAK 37/19: Studentmottaket ved Det humanistiske fakultet 2019 - ettersendes

---

Dokumenter i saken:

- Rapport fra ansvarsgruppen for studiestartgruppene ved Det humanistiske fakultet i 2019
- Oversikt over semesterstartuken 2019

Bakgrunn

Studentmottaket ved Det humanistiske fakultet har siden 2015 vært organisert som et såkalt klassemottak. Ved HF har vi kalt dette for studiestartgrupper. Alle nye studenter på bachelor- og lektorprogram ved Det humanistiske fakultet får siste uken i juli en epost der de får tilbud om deltakelse i studiestartgrupper de to første dagene i semesterstartuken (uke 33). Det overordnede målet med gruppemottaket er å høyne studiekvaliteten ved å skape trygghet, tilhørighet og sterke sosiale miljøer for studentene ved HF. Gjennom studiestartgruppene blir studentene kjent med sine medstudenter på studieprogrammet de begynner på og det skapes en faglig-sosial tilhørighet fra dag én av studenttilværelsen. Modellen for gruppemottaket bygger på forskningsbaserte tilnærminger til spørsmål om frafall og gjennomføring i høyere utdanning, jfr. blant annet det nasjonale prosjektet Kompetansedeling for studenters suksess i høyere utdanning som er forankret ved UiB: <https://nfye.w.uib.no/>

Studiestartgruppene består ideelt sett av 15-25 studenter og settes sammen ut fra programtilhørighet. De ledes av viderekomne studenter som får opplæring i rollen og gjennomføringen av programmet for studiestartgruppene (vedlagt). Fakultetet samarbeider med fadderleder ved HF og studentutvalget (HSU) i planleggingen og gjennomføringen av mottaket, både på de områdene som HSU har ansvar for (faddermottaket), og på de områdene som fakultetet har ansvar for (mottaket i studiestartgrupper og mottaket av internasjonale studenter). Tilbudet gis til alle som har takket ja til studieplass.

Deltakelse i studiestartgrupper

Tilbudet har vært stabilt populært siden det startet opp. I år fikk vi 692 påmeldte, som tilsvarer en økning på ca. 50 deltakere fra i fjor. Det ser ut til at hovedandelen av nye studenter melder seg på studiestartgruppene, mens de som ikke melder seg på i hovedsak har vært studenter før og dermed kanskje har mindre behov for å delta i studiestartgrupper. Totalt var det 903 nye studenter som registrerte seg på bachelor- og lektorprogram ved HF innen 1. september 2019. Det betyr at så mange som 77 % av de nye programstudentene våre deltok i studiestartgrupper.

Studiestartgruppene koordineres med gruppeplasseringen på emnene i første semester (ex.phil. og ex.fac.), slik at kontakten som etableres i studiestartgruppene vedvarer utover i studiet. Evalueringene av gruppemottaket er svært gode. Studentene synes det er gøy, kommer raskt inn i et miljø, får lettere med seg praktisk informasjon og føler seg ivaretatt. Mange setter pris på å bli kjent med hverandre uten at alkohol er involvert. Både undervisere

og studiekonsulenter melder om at studentene virker tryggere både i forhold til praktiske ting og i undervisningssituasjonen når de blir kjent med sine medstudenter fra dag én.

Tilbud for årsstudenter

Studenter på årsstudier får tilbud om et informasjons- og bli-kjent-møte med sosialt program. 192 årsstudenter deltok i år, noe som tilsvarer rundt 53 %. Bli-kjent-møtet inkluderer lunsj og praktisk informasjon. Programmet ble ledet av studiekonsulenter og gruppeledere.

Økonomi

Fakultetet setter årlig av rundt NOK 250.000,- til studentmottaket. Dette dekker lønn til gruppeledere, lunsj til deltakerne første dag og noen andre poster som dekker fotograf og utgifter forbundet med fakultetets velkomstmøte i Grieghallen.

Faddertilbudet ved HF

Faddergruppene er en studentstyrt ordning, som koordineres sentralt fra UiB. Fadderstyret ved HF har jobbet svært godt med organiseringen av faddergruppene og fakultetet hadde i år rundt 80 faddere. Nye internasjonale studenter ved HF deltok i et informasjonsmøte fredag i uke 32 og var invitert av fadderstyret til sosial sammenkomst i studentpuben Ad Fontes på ettermiddagen. De ble også møtt av fadderledere mandag før velkomstsereemonien og inkludert i faddergruppene sammen med andre studenter, og fikk tilbud om guidet tur på campus. Da antall faddere er noe lavt i forhold til antall nye studenter ved HF, blir enkelte av faddergruppene svært store. Fadderstyret ved HF er knyttet til Humanistisk studentutvalg og har i møte med HFs dekanat i november 2019, ytret ønske om et samarbeid med fakultet og institutt om rekruttering av faddere for 2020.

Endringer i mottaket av nye studenter ved UiB i 2020 – *Onboarding av nye studenter og mentorordning høsten 2020*

UiB har satt i gang et prosjekt for forenkling og forbedring av nye studenters møte med universitetet. Prosjektet heter *Onboarding av nye studenter ved UiB*. Studieseksjonen ved fakultetet deltar med to personer inn i dette prosjektet. Onboarding-prosjektet vil se på hvordan blant annet semesterregistrering og påmelding til emner i første semester kan forenkles.

Onboarding-prosjektet har tre hovedfokus, og løsningene man lander på ved UiB vil påvirke organiseringen av studentmottaket ved fakultetet:

1. Forenkle emnekombinasjon for første semester

Utvikle konsept for hvordan emnekombinasjonen for første semester kan standardiseres og forenkles slik at nye studenter unngår valg av emner/valg knyttet til emnene, bortsett fra det som er helt nødvendig.

2. Automatisere /effektivisere innpassing

Utvikle konsept for hvordan dagens prosess kan forenkles slik at studentene slipper å søke om innpassing og ikke må vente på svar for emner som vanligvis godkjennes.

3. Aktiviteter i studiestart

Det kan være hensiktsmessig å dele arbeidet inn i to:

1. Aktivitetene hele den første uken: i lys av drømmescenarioet, hva har studentene bruk for og når?

2. Veiledning i de praktiske oppgavene (som semesterregistrering og studentkonto): her kan vi se mer spesifikt på innholdet og studentbehov både på kort og på lengre sikt.

Mentorordning ved HF høsten 2020

Videre vil HF høsten 2020 ha etablert en mentorordning for nye studenter. Denne utredes i disse dager av en arbeidsgruppe som har fått frist til å levere rapport 15. januar 2020 (sak 2019/2400). En mulig løsning arbeidsgruppen vil se på er om mentorordningen ved HF bør bygge videre på gruppemottaket i studiestartgruppene. Studiestartgruppene er rettet mot den samme målgruppen som mentorordningen skal ha, og tiltaket har svært god oppslutning blant de nye studentene. Dersom man lander på en slik løsning vil også dette spille inn på planleggingen av studentmottaket i 2020.

Forslag til vedtak:

Studivstyret tar rapporten om studentmottaket til etterretning og takker ansvarsgruppen og ansvarlig koordinator for innsatsen.

Svein Ivar Angell
visedekan

Ranveig Lote
Studiesjef

Studentmottaket ved Det humanistiske fakultet

Rapport fra ansvarsgruppen for studentmottaket høsten 2019

Innhold

Arbeidet med studentmottaket er delt inn i ulike ansvarsområder og rapporten er basert på følgende områder:

- Rombooking
- Koordinering av studentenes undervisningsgrupper i første semester
- Studiestartgruppene: rekruttering, intervju- og ansettelse av gruppeledere, opplæring og gjennomføring av program.
- Informasjonsarbeid og påmelding til studiestartgrupper: utforming- og utsending av påmeldingsskjema, nettsider, brev/e-post, forberedelser og gjennomføring på infosenteret.
- Opplegg for semesterregistrering
- Velkomst- og informasjonsmøte i Grieghallen
- Fadderorganisering

Innledning

Denne rapporten er basert på tilbakemeldinger fra alle involverte i ansvarsgruppa, gruppelederne og studentene som deltok i studiestartgruppene. Mye av arbeidet er basert på eksisterende rutiner fra de foregående årene som da har blitt oppdatert og forbedret.

Planleggingen startet i slutten av april med en egen ansvarsgruppe med faste møter enn gang i uka. Hvert institutt og SKOK hadde en representant hver i ansvarsgruppen. Gruppen ble ledet av seniorkonsulent Eirik Kvam Goksøyr fra AHKR.

Rombooking

Planlegging og gjennomføring

De viktigste kriteriene i år før vi reserverte rommene var følgende:

- Rommene måtte i størst grad være på HF sitt campusområde
- Rommene måtte ha bord og stoler som kunne flyttes rundt på. Bruk av auditorium ble derfor uaktuelt (vi brukte kun auditorium A og B på Sydneshaugen skole til opplegget for årsstudentene på tirsdagen).
- Rommene måtte ha kapasitet på minimum 10 personer. Bruk av kollokvierom vart derfor uaktuelt.

I år gikk arbeidet med rombooking relativt smertefritt. Dette ble gjort før timeplanleggingsarbeidet startet av fakultetsadministrasjonen v/Elisabeth Hjellbrekke. I fjor hadde vi en utfordring med at en del kurs var allerede i gang under semesterstartuken og la beslag på rom deler av dagene vi hadde

behov for dem. Denne utfordringen hadde vi ikke i år ettersom rombooking ble gjort på et tidligere tidspunkt enn i fjor.

Alle undervisningsrom på HF ble booket, fordi dette var den enkleste og mest effektive måten å booke rommene på. Vi fikk tilbakemelding på det var litt uheldig at noen interne møterom ble brukt, men bortsett fra dette så gikk det fint å booke alle rommene. I fjor brukte vi noen seminarrom på Bjørn Christiansens hus. Dette var litt uheldig ettersom det var et stykke unna HF sitt campusområde og det ble litt utfordring med henting av lunsj. Gruppelederne i fjor var også kritiske til bruk av rom så var så langt borte fra campus. I år var alle studiestartgruppene plassert på HF-bygget, Sydneshaugen skole, Sydneskvartalet og Jusbygget. Tilbakemeldingene fra gruppelederne viste at dette fungerte fint.

Rommene ble sjekket uken før semesterstartuken og det viste seg at flere rom manglet bord og stoler. Dette ble fikset i løpet av noen dager etter sjekken.

Kommentarer og forslag til endring

- Roombookingen må bli gjort før timeplanleggingsarbeidet starter og det kan bli gjort på samme måte som i år ettersom dette var en effektiv og lite ressurskrevende måte.
- Rommene må sjekkes om det er nok bord og stoler senest en uke før semesterstartuken.
- Det må klareres med instituttene før interne møterom tas i bruk.
- Helst unngå bruk av rom som er et stykke unna HF sitt campusområde, som for eksempel Bjørn Christiansen hus.
- Det må ordnes med korttilgang senest tre dager før rommene skal brukes.

Koordinering av studentenes undervisningsgrupper i første semester

---

Organisering og informasjon om undervisningsgrupper og påmelding

Planlegging og gjennomføring

Studentene blir kjent i studiestartgruppene og målet er at den sosiale miljøbyggingen fortsetter ved at de følger hverandre i undervisningsgruppene i første semester. De fleste studieprogrammene har et programspesifikt introduksjonsemne i tillegg til ex.phil. og et anbefalt ex.fac.-emne. Noen program mangler introduksjonsemne, og studentene henvises til å ta enten to ex.fac.-emner eller et introduksjonsemne fra et annet program.

Listen «Dine emne hausten 2019» ble lagt på nettsidene for å gi tydelig informasjon om hvilke emner studentene skulle eller kunne melde seg til.

Påmeldingen til ex.phil.- og ex.fac.-emnene var organisert slik at studentene undervisningsmeldte seg selv til emnene de skulle ta. Deretter ble de gruppeplassert av fakultetet. Dette ble gjort av studieseksjonen på fakultetet i samarbeid med FoF. Som en forberedelse til påmeldingen i Studentweb ble emnet, undervisningsenheten og undervisningsaktivitetene rigget for dette i FS i forkant. Påmeldingsperioden må være registrert i FS før Studentweb åpner¹, og resten må være på plass før selve påmeldingen åpner i uke 33.

Påmeldingsperioden til ex.phil. seminarmodell og ex.fac. var mandag-torsdag i uke 33. Andre emner har frist 1. september.

Koordinering av timeplaner og dimensjonering av ex.phil.

---

¹ Tidlig i juli hvert år.

Planlegging og gjennomføring

Hvert studieprogram ble tildelt egne ex.phil.- og ex.fac.-grupper. Noen program med små kull delte gruppe, mens program med store kull trengte mer enn én gruppe. Fordelingen av ex.phil.-grupper til de ulike studieprogrammene skjedde i forkant av timeplanleggingen, dvs. februar-mars. Timeplanene for undervisningsgrupper på ex.phil. og ex.fac. ble koordinert med introduksjonsemnet på det enkelte program.

Planleggingen av antall grupper og fordeling per program, ble gjort ut fra en prognose for hvor mange plasser som trengtes på ex.phil. og ex.fac.-gruppene til det enkelte studieprogram. Prognosen baserte seg på:

- møttall for fjoråret
- utlyste opptakssammer (økning eller reduksjon i studie plasser i forhold til fjoråret)
- en prognose for hvor stor andel av møtte studenter som normalt melder seg på ex.phil. og exfac. (64 % i snitt for HF)

Gruppeplasseringen på ex.phil. og ex.fac.

Planlegging og gjennomføring

Studentenes frist for å undervisningsmelde seg gikk ut ved midnatt torsdag i semesterstartuken (uke 33), og gruppeplasseringen ble påbegynt dagen etter. Dette måtte skje raskt, fordi Akademisk skriving begynte gruppeundervisningen tidlig i uke 34. De andre emnene begynte senere, men fordi gruppefordelingen skulle henge sammen på tvers av emnene, måtte alle plasseres samtidig.

Kriteriene som lå til grunn for i gruppeplasseringen var:

- Hvilket program studenten tilhørte
- Hvilken studiestartgruppe de var på
- Om de var nye studenter på HF, eller tilhører et eldre kull eller annet fakultet
- Størrelsen på gruppene
- Timeplanleggingen, hvilke grupper og forelesningsrekker som var kollisjonssikret for hvilke program
- Ev. spesielle behov fra FOF, som undervisningstidspunkt, seminarledere som skulle ha grupper på engelsk o.l.

Også i 2019 var det vanskelig å gjennomføre arbeidet med plasseringen på én arbeidsdag, fordi oppgaven er så omfattende. På grunn av et mye høyere studenttall enn prognosen tilsa, var det også behov for dialog mellom FoF og HF om størrelsen på undervisningsgruppene og antall grupper. Dette har vært tilfelle også tidligere år, og det kan se ut til at det må settes av mer tid i tidsplanen til dette. Gruppestørrelsen på ex.phil. og ex.fac.-emnene er ulike. Ex.phil. kan ta 24-27 studenter på gruppene, mens ex.fac.-emnene kan ta 33. Dette gjør at fordelingen av påmeldte studenter må legges på nytt for hvert av første semesteremnene.

Kommentarer og forslag til forbedring

- Dimensjoneringen av antall grupper for exphil og exfac må skje i samarbeid mellom studieseksjonen/ansvarsgruppe og FoF, og den må starte tidlig, dvs. i februar-mars. TP må settes opp med riktige studentgrupper for exphil-gruppe, exfac-gruppe og introduksjonsemne for det enkelte program.

- Tallgrunnlaget for prognosene for studenttall på ex.phil. og ex.fac. bør forbedres, for eksempel ved at man bruker tallgrunnlag per program i stedet for et snitt-tall for hele fakultetet.
- Organiseringen av selve gruppeplasseringen bør revurderes. Mulige tiltak er:
  - Endre fristen for studentpåmelding / undervisningsstart på Akademisk skrivning annerledes, slik at vi får mer enn én arbeidsdag til å gjøre planleggingsarbeidet.
  - Planlegge for overtidsarbeid i helgen for å få det gjort til samme frister/undervisningsstarttidspunkter som før.
  - Se på kriteriene for gruppeplasseringen, og vurderer å droppe noen. Hvis en f.eks. bare tar hensyn til program og ikke studiestartgruppe, blir plasseringen enklere, men det tar gjerne bort noe av poenget med studiestartgruppene.
  - Prøve å finne ut om det går an å automatisere arbeidet med gruppeplasseringen.
- Når antall ja-svar i SO foreligger (rundt 24. juli), kan man beregne prognoser for møtt-tall på bakgrunn av antall ja-svar. Prognoser for antall møtt kan evt. sjekkes opp mot prognosene som er lagt til grunn for planleggingen av ex.phil. og ex.fac. og man kan vurdere om det er behov for justeringer.
- Gruppeplasseringen er i dag sårbar fordi den er personavhengig. Det bør sikres back up og standardiserte rutiner som lett kan overtas av andre i tilfelle fravær eller uforutsette ting.
- En samkjøring av gruppestørrelsen på førstesemesteremnene ville forenklet organiseringen av felles undervisning for studentene på emnene i første semester. En samkjøring av gruppe-størrelsene kan vurderes.

Studiestartgruppene

Rekruttering av gruppeledere og intervju

Planlegging og gjennomføring

Det ble lagt ut melding på Mitt UiB 18.mars med oppfordring om å søke gruppelederjobben og 20.april ble det sendt et e-post til fjorårets gruppeledere. Det ble hengt opp plakater og sendt ut e-poster til alle fagutvalg i slutten av april. Vi trengte ikke å utvide søknadsfristen ettersom vi fikk nok søknader og vi innkalte alle søkere til gruppeintervju 29. og 30.mai. De som hadde vært gruppeleder slapp å komme på intervju. Det var to som ikke hadde anledning til å komme hvor det ble gjort Skype-intervju i stedet for gruppeintervju. Én trakk seg i løpet av sommeren og to fikk ikke tilbud. Vi endte opp med totalt 39 gruppeledere, to mer enn i fjor.

Kommentarer og forslag til endring

- Anbefaler å starte med rekrutteringsarbeidet tidlig, ved å legge ut beskjed på Mitt UiB i slutten av mars for så å kontakte tidligere gruppeledere med oppfordring til å søke rett i etterkant.
- Det var en del pågang med spørsmål fra interesserte søkere i søknadsperioden, så det er derfor viktig at det er en person som kan kontaktes direkte og kan fort svare de potensielle søkerne. Dette er en viktig del av rekrutteringsarbeidet.

Opplæring av gruppeledere og gjennomføring

Planlegging og gjennomføring

Det ble sendt ut tilbud til gruppelederjobben sammen med invitasjon til gruppelederkurset 6.juni. Kurset ble holdt 9.august og alle de nye gruppelederne kom, bortsett fra en som ikke kunne komme. Hun fikk all praktisk informasjon og opplæring i juni. De gruppelederne fra i fjor som hadde takket ja til å være i år igjen fikk også invitasjon til å komme.

Vi startet kurset med en god del praktisk informasjon og tanker rundt hvorfor vi har dette opplegget vi har slik at gruppelederne får et innblikk i betydningen av et slikt studentmottak. Lærdom fra i fjor så delte vi ut gruppeheftet i tidlig fase slik at deltakerne kunne lese litt på det gjennom hele kurset og komme med spørsmål underveis. Dette var en mye bedre måte å gjøre det på enn å samle alle spørsmål i slutten av kurset.

Etter hvert delte vi kursdeltakerne i to grupper som gikk til hvert sitt rom. Vi gikk så gjennom flere av lekene og deltakerne gjennomførte selve lekene, så samlet vi deltakerne igjen og hadde en detaljert gjennomgang av hele gruppeheftet. Det ble også under kurset sendt ut et digitalt opplysningskjema om kontonummer, fødselsnummer og bostedsadresse som senere ble sendt til Lisbeth Clausen for lønnsutbetaling.

De fikk helt på slutten av kurset beskjed om å sjekke rommene de hadde fått tildelt.

Kommentarer og forslag til endring

- Til neste år anbefaler vi å fortsette med å dele ut gruppeheftet i begynnelsen av kursdagen og ta imot spørsmål fortløpende gjennom hele kursdagen i istedenfor å samle opp alt på slutten av dagen.
- Noen av tilbakemeldingen vi fikk fra gruppelederne var at det var kanskje litt for mange leker og at det kunne kuttes litt i. Flere ville at omvisning på campus skulle legges inn som en fast del i programmet på tirsdagen.

Gjennomføring mandag og tirsdag 12.-13.august

Planlegging og gjennomføring

Alle gruppelederne møtte tidlig opp på infosenteret for å hente plakater, navneliste og pose med materiell. Vi var to personer som var der tidlig for å dele ut til gruppelederne og dette viste seg å være strengt nødvendig.

Alle de instituttvisse velkomstmøtene gikk fint. LLE hadde problem med plassmangel i Auditorium A, Sydneshaugen skole, noe som resulterte en litt «trang» start for studentene. Det kom en del studenter innom infosenteret som ikke hadde meldt seg på studiestartgruppene og det etablerte seg etter hvert en ganske lang kø. De fleste av disse fikk beskjed om at påmeldingsfristen var gått ut og at det neste møtet for dem var i Grieghallen kl. 13.00. Noen hadde ikke fått mulighet til å melde seg pga sent opptak. Disse fikk lov til å delta i studiestartgruppene og ble plassert i grupper der det var plass. Lunsjorganiseringen gikk mye bedre enn i fjor ettersom alle kassene var markert med gruppenummer og organisert ut i fra innmeldte diettbehov fra påmeldingskjemaet til studiestartgruppene. Vi opplevde, som i fjor, at det var igjen en del mat etter at alle gruppelederne hadde hentet sine kasser. Lunsjbestillingen ble justert etter hvor mange som hadde meldt seg på, men likevel ble det en del for mye mat igjen. Det var også noe for lite vegetar/vegan, men det ordnet seg med at noen studenter kunne kjøpe mat i kantina og få refundert utlegget sitt. I fjor fikk studentene wraps, mens i år fikk de bagetter. Tilbakemeldingene var totalt sett bedre i år enn i fjor på kvaliteten av maten.

Tilbakemeldingene om selve programmet fra studentene og gruppelederne var stort sett bra, bortsett fra at de ble litt lei de sosiale lekene på tirsdag og kanskje det var for mange av de. De største gruppene på nesten 30 personer ble i det største laget for en kunne bli kjent med alle. Noen

av de sosiale lekene fungerte altså ikke så godt i disse.

Opplegget for årsstudentene på tirsdagen fungerte sånn halvveis. Tilbakemeldingene fra gruppelederne som fikk i oppgave å lede programmet for disse studentene, var blant annet at studentene virket uinteresserte i de sosiale lekene ettersom mange av de hadde allerede blitt kjent gjennom fadderopplegg dagen før.

Kommentarer og forslag til endring

- Det bør være flere studiekonsulenter på infosenteret rett etter de instituttvise velkomstmøtene og fram til kl. 13 på mandag for å hjelpe til med å svare på spørsmål tilknyttet studiestartgruppene. Det var to personer som hadde navnelister og oversikt over hvor gruppene var plassert og det var for lite.
- Det er ikke sikkert det er nødvendig at ansvarsgruppen har så mange medlemmer. Arbeidsoppgavene varierer mye i omfang og ettersom mye av planleggingen er basert på årene før, så er selve planleggingsfasen mindre belastende tidsmessig enn årene før. Et forslag kan være å redusere ansvarsgruppen til 3-4 deltakere i planleggingsfasen april-juli, for så å få inn flere i uke 32 og 33.
- Lunsjbestillingen fungerte veldig bra og bør videreføres med markering av kasser og innmelding av diettbehov. Kanskje legges inn flere vegan/vegetar tilbud enn det som er innmeldt?
- LLE sitt velkomstmøte bør flyttes fra Auditorium A, SH til en annen plass. Det blir altfor trangt og det er en litt uheldig start for alle studenter ved LLE.
- Noen av gruppelederne møtte opp til feil tidspunkt og sted ved henting av studentene, men det ordnet seg etter hvert og studentene fant sine grupper. Dette kan enkelt ordnes med å gi veldig klare beskjeder om tidspunkt og sted til gruppelederne under gruppelederkurset.
- En idé for opplegget til årsstudentene kan være å flytte opplegget fra tirsdag til mandag og kjøre et lignende opplegg som bachelor og lektorstudenten får, men da et kortere program på tirsdag (for eksempel kun registreringshjelp).
- Kutte litt ned på antall sosiale leker og legge inn omvisning av campus som en større del av programmet.
- Gruppelederne bør få bedre informasjon om hva som skjer hele semesterstartuken og ikke bare mandag og tirsdagen. Det kom mye spørsmål om dette og gruppelederne henviste litt for ofte til infosenteret. En ikke altfor detaljert plan over semesterstartuken kan kanskje legges inn i gruppeheftet eller eventuelt som et vedlegg?

Informasjonsarbeid og påmeldingsskjema

Planlegging og gjennomføring

SA legger ut informasjon om studiestart i løpet juni på nettsidene. De gjorde klar fanen *Ny student* på alle studieprogramsidene i denne perioden. I denne fanen ble all oppstartinformasjon til hvert studieprogram lagt ut. Dette gjorde det oversiktlig og lettere for studentene å finne frem.

Nytt fra i år var at SA ville at all informasjon på e-post/SMS skulle bli sendt ut fra SA og ikke i en fordeling mellom SA og fakultetene slik det har blitt organiserte i foregående år. Dette bød på problemer for HF-fakultetet i forbindelse med utsendelse av påmeldingsskjema til studiestartgruppene, men vi fikk gjort en avtale med SA om vi fikk lov til å sende ut dette hvis e-

postene ble gjennomgått av de før vi sendte dem ut. Det må avklares hvorvidt dette kan videreføres i 2020.

Informasjonsbrev fra UiB

SA sender ut tre e-poster (tidligere brev) til de nye studentene i løpet av sommeren: Junibrevet, tilbudsbrevet og opptaksbrevet. Det viktigste er *tilbudsbrevet*, som går ut til studentene like etter SO sitt tilbud om studieplass, rundt 21. juli. E-posten inneholder ellers informasjon om oppmøtetid og sted (lenke til søkeside om studieprogrammet) samt kort orientering om studiestartgrupper og beskjed om at det skal komme en egen påmeldingsepost senere. I år sendte SA ut PIN-kode på SMS, noe som gjorde semesterregistreringen mer effektiv og det var mindre forvirring blant studentene enn i fjor da det ikke fikk koden tilsendt.

Informasjon på nettsider

Det blir brukt mye tid på å kvalitetssikre informasjonen som blir lagt ut på nettsidene. Det er viktig at de er korrekte og ikke inneholder feil, og at informasjonen kun står ett sted, ikke flere. Det er på forhånd en god del koordinering for å få hente ut all tid- og sted-informasjon for alle møtene på alle nivå, anbefalinger av ex.fac.-emner og ellers annen detaljinformasjon fra instituttene, og det kan være krevende å følge opp at alle instituttene og senter har gitt tilbakemeldingene det er behov for. Det er derfor viktig at innsamlingen starter i mai. I år hadde ble det laget en ny nettside tilpasset til årsstudentene og et eget møte som ble holdt for dem tirsdag i studiestartuken.

Studiestartuken og fadderuken

Som vanlig hadde vi fokus på å unngå kollisjoner og uheldige tidshopp mellom alle møtene og aktivitetene gjennom uken, og at studentene skulle oppleve en kontinuitet i hva de skulle gjøre den første uken og tiden etter. Det ble dessverre en kollisjon mellom fadderprogrammet og orienteringsmøtene på onsdag. Dette fikk vi vite om på mandagsmorgen, som var veldig seint, men fadderleder fikk til slutte endret på deres program slik at studentene ikke fikk denne uheldige kollisjonen. Hele fadderprogrammet, både på norsk og engelsk ble også lagt ut på nett.

Fotograf

Hvert år leier vi inn fotograf som tar bilder på mandagen, fra studiestartgrupper og stemningen ute på campus og i Grieghallen. Dette legger vi så ut på Facebook og Vimeo i etterkant og bruker på nettsiden i tillegg til omtalesaker eller informasjon mot nye studenter året etter. Bilene blir likt og delt i etterkant, og skaper god blest. Bildene er populære og må videreføres som fast rutine hvert år. Til nå har vi brukt Emil Breistein, som er en erfaren HF-fotograf etter hvert og vet hva vi er ute etter å få med på bildene. I år ble det også tatt bilder av gruppelederne på kursdagen, fredag før semesterstartuken.

Påmeldingsepost – gjennomarbeidet innhold og form

Studentene som hadde takket ja til studieplass på HF fikk tilsendt en påmeldingsepost for deltakelse i studiestartgrupper i slutten av juli. SurveyXact ble brukt, og innholdet ble justert og oppdatert med utgangspunkt i tidligere evalueringer. Vi droppet i år innmelding av behov for tilrettelegging ettersom det fungerte så dårlig i fjor. Vi la inn derimot innmelding av diettbehov, som gjorde organisering av lunsjen mye enklere. Dette anbefaler vi å fortsette med til neste år.

I år fikk vi 692 påmeldte studenter på bachelor og lektorprogram, dvs. en økning på ca. 50 deltakere fra i fjor, noe som er rekord. Dette resulterte i totalt 32 studiestartgrupper, en økning på 3 grupper fra i fjor.

Påmelding for årsstudentene

I år gjorde vi det samme som i fjor med påmelding for årsstudenter til et informasjons-og-bli-kjent-

møte tirsdag i studiestartuken. Vi kopierte fjorårets påmelding til denne gruppen, og innholdet ble justert og oppdatert med utgangspunkt i evalueringen fra i fjor. Påmeldingen fungerte bra, vi fikk mange påmeldte, og nyttig bakgrunnsinformasjon om denne studentgruppen på kjøpet.

Det var til sammen 192 som meldte seg på informasjons – og-bli-kjent-møte for nye årsstudenter. Av disse deltok ca. 100.

Kommentarer og forslag til endring

- Ettersom all informasjon skal bli sendt ut fra SA til neste år, inkludert påmeldingsskjema til studiestartgruppene, så blir det nok en omfattende endring i hvordan vi organiserer og gjennomfører påmeldingen på. Det bør opprettes dialog med SA om dette god tid før planleggingsfasen til neste år semesterstart starter.
- Å leie inn fotograf til å ta bilde av kursdagen til gruppelederne på fredag før semesterstartuken var en god ide og bør også videreføres til neste år.
- Lederen for ansvarsgruppen bør få tilsendt fadderprogrammet med en gang det er ferdig slik at det unngås uheldige kollisjoner.

Opplegg for semesterregistrering

Planlegging og gjennomføring

I år kopierte vi opplegget fra i fjor og det fungerte stort sett bra. Vi hadde noen problemer med det trådløse nettet (Eduroam), men flesteparten av studentene klarte å logge seg på. Det fleste av studentene hadde med seg PC denne gangen etter at det hadde fått beskjed at Studentweb ikke er tilpasset mobilformatet.

I fjor ble ikke pin-koden sendt til studentene, men i år ble den sendt til alle studentene på SMS.

En del av studentene opplevde at registreringen stoppet helt opp slik at de måtte gå helt ut igjen og starte på nytt. Dette forsinket en del presentasjonen og for noen ble tiden ganske knapp.

Kommentarer og forslag til endring

- Studentweb er på mange måter en del utdatert. Det fungerer ikke på mobil, det henger seg en del opp og det kommer opp «feilbeskjeder» som ikke er riktige og det skapte en del forvirring.
- Det er ganske effektivt å ha den ordningen vi har med å samle store grupper i et auditorium og færre omganger med registrering, men det krever en del tålmodighet fra den som holder presentasjonen og det krever at det tekniske spiller på lag.
- Det er viktig at presentasjonen er tydelig og enkel å forstå. Denne bør kanskje gjennomgå en gang til og se om det er mulig å gjøre den enda tydeligere.

Velkomst- og informasjonsmøte i Grieghallen

Velkomstmøtet i Grieghallen ble planlagt og gjennomført på samme måte som foregående år.

Fadderinndelingen foregikk på samme måte som i fjor, der fadderne kom på scenen og gruppene gikk ut i tur og orden. Ansvarsgruppen hadde relativt god kontroll programmet og de fleste valg av taler ble avtalt i god tid før møtet. Tale ble i år holdt av stipendiat Runa Falck Langaas, dekan Jørgen Sejersted, kommende nestleder i HSU Ole Samdal og introduksjon ved ny visedekan for utdanning Svein Ivar Angell. Selve presentasjonene ble kopiert fra i fjor, med små endringer.

Kommentarer og forslag til endring

- Velkomstmøtet fungerte veldig bra og vi bør fortsette med den samme oppskriften.
- Det er viktig å ha klart programmet i ganske god tid før møtet, helst før fellesferien i juli.

Fadderorganisering

Fadderleder ved fakultetet deltok på de ulike møtene i ansvarsgruppen. Selv om det ikke alltid var relevant informasjon på agendaen på disse møtene for fadderlederen, var det veldig nyttig for både fakultetet og fadderleder å være med på planleggingen av studentmottaket. Lederen for ansvarsgruppen hadde løpende kontakt med fadderleder og sendte over liste over deltakere på studiestartgruppene uken før semesterstart for å sikre at de ble plassert i samme faddergruppe. Fadderstyret gjorde en god innsats i fjor med å skaffe nok faddere, men i år gjorde de en enda bedre jobb. Over 100 stykker fikk de inn. Selv om noen av de største faddergruppene hadde kanskje litt for få faddere, så var dette en forbedring fra i fjor og årene før.

Økonomi

Det var budsjettert med NOK 250.000,- til utgifter til studentmottaket i 2019. Denne summen dekket velkomstseremonien for alle nye HF-studenter i Grieghallen mandag i uke 33, fotograf under mottaksuken og studiestartgruppemottaket (lønn til gruppeledere, lunsj til deltakerne første dag). I tillegg brukte vi fotograf i studiestartuken.

Fotografering semesterstartuken	9187,50
Påmelding til studiestartgruppene (sms)	2813,00
Leie Grieghallen 12. august	45861,00
Dekorasjon til studiestart, 12. august	4700,00
Lunsj studentmottak 12. august	54742,23
Lønn gruppeledere	122587,00
Totalt studentmottak	239890,73

Oppsummering

Studentmottaket fungerte bra i år. Ansvarsgruppen fungerte godt og de opplevde at opplegget er godt gjennomtenkt. Tilbakemeldingene fra gruppelederne var gode, men med noen tilbakemeldinger om mindre justeringer i selve programmet. Studentene var også fornøyde med ordningen. Det er noen forbedringspunkter, som for eksempel opplegget til årsstudentene, organiseringen av gruppeplasseringen og dimensjoneringen av ex.phil. og ex.fac., plassering av velkomstmøtet til LLE og størrelsen på ansvarsgruppen.

Ukeprogram for nye bachelor, lektorstudenter og årsstudenter i uke 33 høsten 2019.

Felles for HF = olivengrønn. Felles for UIB = lyseblått.

Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag:	Torsdag	Fredag
9-10	Kl. 9.00-09.30 Instituttene har sine egne felles velkomstopplegg. Etter møtene er ferdig møter studentene sine studiestartgrupper.	Kl. 9.00-14.00: Student-torg på Student-senteret	Kl. 9-14/15: Studiestart-grupper fortsetter. Kl. 9.00-12.00: Semester-registrering Kl. 11.00-1400 Tilbud om Studiestart-gruppe(r) for studenter på årsstudium.	Kl. 10-15 Orienteringsmøter for hvert enkelt studieprogram Kl. 12-13 God start 1 (Sammen) Sted: Aud A Studentene som skal på introforelesning om Akademisk skrijving på fredag. PS! Siste frist oppmelding for oppmelding til seminarmodell: ex.phil og ex.fac: torsdag 15. august.	Kl. 10-15 Orienteringsmøter for noen få studieprogram (2 stk.). Kl. 12-13 God start 2 (Sammen) Sted: Aud A For studentene som IKKE skal på introforelesning om Akademisk skrijving kl. 14.00 + LEKTORstudentene. Kl. 14 -16: Akademisk skrijving (EXFAC00AS): Introforelesning. Sted: Egget, Studentsenteret
10-11	Kl. 10.00 Grupelederne tar studentene som har meldt seg på studiestartgrupper til rommene de skal være i.				
11-12					
13-14	Kl. 13.00-14.00 Velkomst- og infomøte med fellesinfo om exphil/exfac Sted: Grieghallen				
15-16	Kl. 15.00-16.00 Velkomstseremoni på Musépllass 1.		Etter kl. 15.00: Fadderopplegg	Etter kl. 15.00: Fadderopplegg	Etter kl. 15.00: Fadderopplegg

Merknader:

- 1) Instituttene bestemmer selv sine opplegg for orienteringsmøtene for nye BA-studenter/lektor, enten de har møtene sine onsdag eller torsdag. Erfaringsmessig har orienteringsmøtene fått et mer faglig tilsnitt etter omleggingen til studiestartgruppene.
- 2) Velkomstmøte for HF mandag 12.8.: Dette møtet vil fortsatt være en kombinasjon av velkomstmøte v/dekanen og informasjon om ex-phil. og ex.fac.
- 3) Inndeling i faddergrupper: Inndeling i faddergrupper skjer på slutten av møtet i Grieghallen mandag 13. august. Grupeledere følger sine grupper på velkomstmøtet.

Sak: 38/19
Møte: 27.11. 2019

SAK 38/19: Møtedatoer for Studiestyret i 2020

Vedlagt følger forslag til møtedatoer:

Onsdag 5. februar
Onsdag 1. april (ved behov)
Onsdag 6. mai
Onsdag 17. juni

Onsdag 9. september
Onsdag 14. oktober
Onsdag 25. november

Møtetid er vanligvis kl. 12.15-14.00.

1. april dagsseminar om utdanningskvalitet for program- og undervisningskoordinatorer ved HF.

Fakultetsstyret har følgende møteplan for 2020:

Tirsdag 4. februar
Tirsdag 24. mars
Tirsdag 26. mai
Tirsdag 16. juni
Tirsdag 8. september
Tirsdag 27. oktober
Tirsdag 8. desember

Forslag til vedtak:

Studiestyret godkjenner møteplanen for 2020.

Svein Ivar Angell
visedekan

Ranveig Lote
Studiesjef

IV Drøftingssak

Sak: 39/19

Møte: 27.11. 2019

SAK 39/19: Studiekvalitet ved HF

Dokumenter i saken:

[Handlingsplan for kvalitet i utdanningen 2017-2022, UiB](#)
[Møte i Utdanningsutvalget 14. november](#)

UiB si studiekvalitetsmelding for 2018 (UUSak 53/19) gjev ein slags tilstandsrapport for korleis det vert arbeidd med studiekvaliteten ved institusjonen. Ei av hovudutfordringane som meldinga peikar på, er gjennomføringsgraden på bachelorprogramma. Denne utfordringa er særskilt aktuell for HF sin del, ettersom vi har lågast gjennomføring av alle fakultet ved UiB. HF har i dei seinare åra gjennomført fleire tiltak for å styrkja studiekvalitetsarbeidet generelt og gjennomføringsgraden på bachelor spesielt. Fakultetet er i ferd med å implementera det nye kvalitetssystemet som er fastsett av UiB sentralt. Ulike tiltak som har vorte sett i gang dei seinare åra er studiestartgrupper og ei ordning med undervisningsassistentar. Ved fleire fag har det lenge eksistert ulike mentorordningar, og fakultetet er no i ferd med å utgreia og implementera eit system for opplæring av mentorar. Det kan òg nemnast at HF har etablert ei meritteringsordning for undervisarar (FUND). Av institutta på HF er det særskilt ved IF at det vert arbeidd systematisk og godt med å vidareutvikla studiekvaliteten, mellom anna i samband med instituttet sin søknad om SFU-status.

HF er eit mangfaldig fakultet med ulike utfordringar når det gjeld å utvikla studiekvaliteten. Vi har ein stor program- og emneportefølje, og ein stor variasjon når det gjeld storleiken på studentgruppene. Difor er det utfordrande å etablere felles ordningar og opplegg for å vidareutvikla studiekvaliteten. Når det gjeld utfordringa med fråfall på bachelor, har vi òg lite systematisk kunnskap om i kva grad dei tiltaka som er prøvd ut, faktisk verkar. Vi har likeins lite systematisk kunnskap om studentgruppene våre, til dømes om dei faktisk tek mål av seg å fullføra ein bachelor når dei startar som studentar ved fakultetet.

I mange enkeltmiljø ved HF vert det arbeidd svært godt med å innføra og leggja til rette for studentaktiv undervisning. Men vi veit lite om korleis dette ser ut på fakultetet under eitt. Vi veit òg lite om korleis det vert arbeidd med digitalisering av undervisning på fakultetet under eitt eller i kva grad det vert prøvd ut nye vurderingsformer. Det er mange hinder når det gjeld arbeidet med studiekvalitet, både når det gjeld formelle tilhøve knytt til vurdering etc. og når det gjeld undervisningsinfrastrukturen ved fakultetet. Det er òg utfordringar knytt til bemanning på mange fag.

Samla sett er det ønskeleg å utvida det samla kunnskapsgrunnlaget vi har når det gjeld studiekvalitetsarbeidet ved HF og å staka ut ein kurs for korleis vi kan systematisera dette arbeidet på fakultetsnivået. Vi har òg vorte utfordra på dette av viserektor for utdanning. Dekanetet vil føreslå å setja ned ei arbeidsgruppe som ser på studiekvalitetsarbeidet ved fakultet under eitt. Vi ser føre oss at denne gruppa vil levera ein rapport i løpet av våren 2020.

Styret er invitert til å drøfte og å gi innspel til korleis dette arbeidet kan gripast an og kva spørsmål eit slikt arbeid kan ta utgangspunkt i.

V Orienteringssaker

Sak: 40/19

Møte: 27.11. 2019

SAK 40/19: Rutiner for vurdering og registrering av gjestestudenter

Dokumenter i saken:

Brev fra Studieavdelingen 2019/23714 av 20.09.19.

Bakgrunn:

Arbeidet med vurdering og registrering av gjestestudenter er en kronglete og ressurskrevende prosess, der både faglig ansatte ved institutter og administrativt ansatte ved institutter, fakulteter og Studieavdelingen er involvert. Studieadministrativ har utarbeidet nye rutiner for arbeidet.

Ved Det humanistiske fakultet er det imidlertid et fåtall studenter vi har mottatt på denne ordningen.

Høst 2018 - 4 registrerte gjestestudenter

Vår 2019 - 6 registrerte gjestestudenter

Høst 2019 - 3 registrerte gjestestudenter

Det er viktig at alle ansatte kjenner til ordningen og kan gi god informasjon til aktuelle gjestestudenter som ønsker opphold ved fakultetet av faglig årsaker.

Retningslinjer for vurdering og registrering av gjestestudenter.

Definisjon:

Gjestestudenter er internasjonale studenter som er permanent bosatt utenfor Norge og som blir tatt opp til delstudier ved UiB. Gjestestudentene er ikke tilknyttet en avtale, et nettverk eller et program. Status som gjestestudent skal kun gis til søkere som skal ha hovedtilknytning til UiB.

Gjestestudentstatus skal ikke være en alternativ vei for opptak ved avslag på annet opptak til Universitetet i Bergen.

Gjestestudenter tas opp for maksimalt to semestre. Ved to semestre må disse tas etter hverandre. Unntak gjøres kun i særtilfeller. Gjestestudenter som tidligere har vært regulær utvekslingsstudent i to semestre skal gis opptak som gjest i maks ett semester.

Vilkår for vurdering:

En gjestestudent kan vurderes etter følgende kriterier/vilkår:

- Fagligtilknytning/ faglig grunnlag/forskningssamarbeid
- Kompetanseutvikling innenfor fagfeltet
- Behov for kontakt med fagspesialister
- Behov for litteratur-/kildesøk

Når fagmiljø vurderer mottak av gjestestudenter, så bør dette vurderes opp mot faglige hensyn og faktisk interesse for og mulighet til å bistå studenten under studieoppholdet ved UiB. Gjestestudent

opptak omfattes ikke av utvekslingsavtaler. Dette betyr at UiB mottar ikke noe mobilitetstilskudd for gjestestudenter.

Formelle krav:

Enheten som ønsker å ta opp en gjestestudent må sjekke at søkeren oppfyller de formelle kriteriene for opptak. Studieavdelingen tar en siste kontroll, før opptak kan tildeles.

Status som gjestestudent gis kun på masternivå (søkere som ikke har fullført bachelorgrad fra hjemlandet skal ikke vurderes som gjestestudent).

Søkeren må legge frem plan for fulltidsstudier/faglig opplegg for opphold ved UiB. Planen skal være godkjent av et fagmiljø ved Universitetet i Bergen.

Dokumentert engelskkunnskaper som gjelder for opptak til masterprogrammer (IELTS, TOEFL eller andre godkjente engelsk test).

I tillegg gjelder følgende:

- Studenten oppnår ikke en universitetsgrad ved UiB
- Gjestestudenter må alltid semesterregistrere seg og betale semesteravgift.
- Maks periode som gjestestudenter er 2 semester.
- Gjestestudenter er selv ansvarlige for å finansiere studieoppholdet.
- Gjestestudenter har ikke rett til boliggaranti.

Dokumentasjonskrav:

- Karakterutskrifter fra hjemlandet på engelsk (transcripts of records).
- Kopi av pass
- Komplette gjesteskjema "Application and recommendation form for guest student admission"
- Dokumentasjon engelskkunnskaper.
- Søkere fra land utenfor EU må i tillegg dokumentere finansiering*.

* Dette gjelder spesielt søkere fra land utenfor EU som må søke oppholdstillatelse før ankomst til Norge. Finansieringskrav for skoleåret 2019/2020 er på NOK 121 220 pr. år, eller 55 100 for høst 2019 / 66 120 for vår 2020.

Søknadsfrister, registrering og opptak:

Vurdering og registrering av gjestestudenter følger samme søknad/registreringsfrist som for UTV-inn.

- **15. oktober for studiestart i vårsemesteret**
- **1. mai for studiestart i høstsemesteret**

Enheten som skal ta imot gjestestudenten har ansvar for følgende:

- Oppretter søkeren i søknad samlebilde i FS: Opptak UIBGJEST (registreres uansett lengde på opphold). Avtale ID for gjestestudenter er 11 (INDIVID). Se FS mal/rutiner for registrering.
- Send epost til søkeren med FS tilgang og be om å fullføre søknaden: Epost brukes som inngangsnøkkel for registrering i søknadsweb.
- Følge opp opplastning/ innhenting av dokumentasjon: Dokumentasjon lastes opp direkte i søknadsweb av søkeren.
- Sjekk at søkeren oppfyller de formelle kriteriene for opptak.
- Registrere studenten på emne/studievalg.

Studieavdelingen har ansvar for følgende:

- Åpne/lukke opptak UIBGJEST
- Tildeling av opptak ved komplett søknad.
- Bestilling av SO nr. etter innvilget opptak.
- Sende opptaksbrev med informasjon om oppholdstillatelse og bolig*.

*Gjestestudenter har ikke rett på boliggaranti, men kan søke bolig via SAMMEN innen ordinære frister. Bolig tildeles så frem det er ledig kapasitet.

Rutiner etter opptak:

- Studieavdelingen har ansvar for følgende:
- Sende informasjon om semesterstart og semesterregistrering
- Informasjon om sebrakonto og studentkort
- Betalingsinformasjon

Enheten som skal ta imot gjestestudenten har ansvar for følgende:

- Emneregistrering
- Oppfølging ved semesterstart
- Oppfølging underveis i semester

Søknadsskjema

Det er utarbeidet eget søknadsskjema som skal sendes den aktuelle studenten: [Skjema](#)

Rutinene er tilgjengelige på UiBs ansattssider på <https://www.uib.no/foransatte/97818/vurdering-og-registrering-av-gjestestudenter#s-knadsfrister-og-registrering->

Fakultetene

Referanse

2019/23714-ELFL

Dato

20.09.2019

Nye rutiner for registrering av gjestestudenter

Gjestestudenter er internasjonale studenter som er permanent bosatt utenfor Norge, og som blir registrert på delstudier ved UiB på individuelt grunnlag for å gjennomføre en faglig godkjent plan. Siden disse studentene ikke kommer gjennom etablerte nettverk, utvekslingsavtaler eller program, og siden de ikke kommer innenfor de fristene vi opererer med for avtalestudenter, er det vanskelig å strømlinjeforme registreringsarbeidet.

Arbeidet med vurdering og registrering av denne gruppen studenter er en kronglete og ressurskrevende prosess, der både faglig ansatte ved institutter og administrativt ansatte ved institutter, fakulteter og Studieavdelingen er involvert. Derfor har en tverrfaglig gruppe ved Studieavdelingen i vår gått systematisk gjennom prosessen, med det som mål å gjøre den enklere og mer oversiktlig for alle involverte – gjestestudenten selv, den vitenskapelig ansatte og de administrativt ansatte, lokalt og sentralt.

Arbeidsgruppen har brukt en metode kalt BLT – behov, løsning, test, hvor vi kartlegger og konkretiserer et behov med utgangspunkt i brukerens ståsted. Deretter har vi jobbet frem et løsningsforslag som skal testes ut. BLT-metoden har blitt introdusert for UiB i forbindelse med Prosjekt Tjenesteutvikling.

Vi gjennomførte fire intervjuer med medarbeidere som på en eller annen måte er involvert i prosessen; en vitenskapelig og tre administrativt ansatte, på henholdsvis sentralt, fakultets- og instituttnivå. Vi ønsket å identifisere behov og flaskehalsen som vi kunne bruke videre frem mot et løsningsforslag, og det var nyttig å se behovene fra ulike perspektiver.

Vi har gjennomført to løsningsworkshops. Her har vi samlet kollegaer og andre som ikke er direkte inne i problemstillingen. De fikk presentert problemstillingen og fikk deretter snakke fritt rundt hva de tenkte kunne være løsningen.

Kort sagt har vi identifisert at det er et behov for standardisering av rutiner og informasjon og tydeliggjøring av rollefordeling i prosessen. De nye rutinene blir beskrevet på nettsidene for ansatte: <https://www.uib.no/foransatte/97818/opptak-av-gjestestudenter>

Vi håper nettsiden, som viser både rutiner og sjekklister, kan være til hjelp ved registrering av gjestestudentene. Videre ønsker vi å besøke de fagmiljøene som mottar flest gjestestudenter for å presentere og gå gjennom rutinene. Ved spørsmål – ta kontakt med ana.cordova@uib.no

Vennlig hilsen
Christen Soleim
avdelingsdirektør

Nina Gry Stein
seksjonssjef

Sak: 41/19
Møte: 27.11.2019

SAK 41/19: URKUND: Klage og redegjørelse

Dokumenter i saken:

- Brev fra Studieavdelingen 2019/24463 av 5.11.2019

Foranledningen til brevet fra Studieavdelingen var en klage fra en vitenskapelig ansatt ved AHKR til visedekan for utdanning og internasjonalisering. Instituttet hadde hatt en sak hvor en oppgave ble sendt til tekstgjenkjenningssystemet URKUND som avdekket 4 % treff, mens en manuell sjekk viste at oppgaven besto av 80-90 % avskrift fra andres tekster.

I tillegg sendte vedkommende ansatte inn en fiktiv oppgave som var 100 % klipp fra elektroniske artikler i Historisk tidsskrift, Sosiologisk tidsskrift, Tidsskrift for rettsvitenskap, og et par masteroppgaver fra UiB. Her fikk man 31 % treff.

De nevnte konkrete sakene blir behandlet på instituttet.

Fakultetet fulgte opp saken med Studieavdelingen og påpekte at vi ser alvorlig på at Urkund ikke får treff på kilder det bør kunne forventes treff på. Vi nevnte videre at det er viktig at administrasjon og vitenskapelig personale har tillit til de systemer vi er satt til å benytte og at systemene oppfyller de krav vi kan forvente. Vi er helt avhengige av et godt verktøy for å avdekke plagiat for å opprettholde god akademisk skikk og normer for kildebruk.

Svarbrevet fra Studieavdelingen legges med dette frem for studiestyret til orientering. Studieavdelingen har gitt et godt og informativt svar som det kan være nyttig for studiestyret å kjenne til.

Forslag til vedtak:

Studiestyret tar brevet til etterretning.

Svein Ivar Angell
visedekan

Ranveig Lote

Studiesjef

Det humanistiske fakultet

Referanse

2019/24463-NIKJ

Dato

05.11.2019

Angående Klage på URKUND fra Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Urkund er valgt som plagiatskontrolltjeneste i den norske UH-sektoren:

<https://www.unit.no/tjenester/plagiatskontroll>. Urkunds tjeneste består av at dokumenter sendes til tekstsammenligning. Teksten i dokumentene sammenlignes med åpne, tilgjengelige nettsider samt med tidligere innsendte oppgaver ved UiB. I tillegg sammenlignes det også med innleveringer fra UiBs tidligere tjenesteleverandør Ephorus, som er lastet opp i en egen base hos Urkund. Det sammenlignes ikke med innleverte oppgaver fra andre institusjoner, eller med tidsskrift som krever spesiell tilgang.

Kontrollen resulterer i en analyserapport som må gjennomgås av en lokalt ansatt på instituttet, som oftest en administrativt ansatt. Rapporten alene utløser aldri mistanke om fusk uansett hvor høy treffprosenten er. Rapporten vekker oppmerksomheten slik at teksten kan bli undersøkt nærmere. Dersom det er mistanke om fusk, kobles fagpersoner inn. Fagpersonene kan også oppdage uregelmessigheter selv ved sensur av oppgaver, uavhengig av Urkund sin rapport.

Treffprosenten i analysen kan være vanskelig å tolke. Dersom analyseresultatet er på 30 % så betyr det at 30 % av dokumentet finnes i andre kilder, men hvert av disse treffene igjen kan være på alt fra 50 % til 100 % likhet med andre kilder. Dersom man f.eks. har et dokument på 10.000 ord, og man har skrevet av et helt avsnitt på 1.000 ord, så betyr det at treffprosenten på hele dokumentet er på 10 % mens treffprosenten på avsnittet i seg selv, er 100 %. Dette er et alvorlig brudd fordi man da har plagiert et helt avsnitt på 1.000 ord (med mindre det er et langt sitat, som ikke skal regnes som plagiat dersom det er sitert korrekt).

Retningslinjene for plagiattkontroll finnes her: <https://www.uib.no/foransatte/112369/retningslinjer-plagiattkontroll-ved-uib>

Legg spesielt merke til følgende:

Plagiattkontrollprogram har sine begrensninger, så som at de:

- *i liten eller ingen grad kan lese noter, matematisk notasjon, diagrammer, fotografier, håndskrift og lignende.*
- *ikke kan avdekke treff mot litteratur som ligger i lukkede baser på nett, eller som ikke er på nett i det hele tatt.*
- *ikke kan oppdage tekstsammenfall når forfatteren har oversatt fra en kildetekst på et annet språk.*
- *bare kan sammenligne med tekster som er tilgjengelige i kontrolløyeblikket.*
- *ikke kan saksbehandle, bare bidra til å avdekke fakta (treff).*

I denne konkrete saken har Studieavdelingen sendt analyserapporten tilbake til leverandøren for å undersøke hvorfor de ikke har funnet de treffene som, i henhold til klagen, burde ha vært funnet.

Leverandøren har nå svart, og sier følgende:

“We have reanalyzed the document with the following result”:

Resultatet har gått fra 5 % likhet til 33 % likhet. 33 % av dokumentet inneholder tekst som også finnes i 4 kilder.

Leverandøren sier videre:

“We will investigate this further, but the reason why we did not get hits at the first instance may be due to a variety of things. The dynamic nature of the internet is not entirely reliable and it could be so simple that the sites were not available at the first analysis attempt or that our spiders simply had not covered that area of the internet.

Another one could be that we have found the sources in question, but our algorithms have considered them as not relevant enough.

Urkund handles millions of Internet sources daily, where we continuously crawl the open web. We also follow the robots.txt rules of domains, which can mean that we sometimes cannot download content too fast or that we simply are not allowed to download certain sources from certain types of sites.

To handle this from a user perspective, I recommend using the "Add missing source" feature in our interface. Where the user can schedule URLs for indexing in our archives.”

Det finnes ingen garantier og lettvinde snarveier for avdekking av fusk. Ingen system som er i et avhengighetsforhold til andre system, er vanntette. Tekstgjenkjenningsprogram brukes som et hjelpemiddel til å avdekke tekstlikhet med andre kilder. Det er faglig kompetente ressurspersoner som må avgjøre om noe er plagiat eller ikke.

Ofte er det fagperson/sensor som oppdager uregelmessigheter i en besvarelse fordi vedkommende f.eks. gjenkjenner passasjer fra lærebøker som ikke er tilgjengelige elektronisk, og dermed ikke vil dukke opp i en analyserapport. Det er altså enten fagpersonens kunnskap og årvåkenhet som oppdager uregelmessigheter eller så er det en analyse som viser X % treff mot andre kilder, og således må undersøkes nærmere manuelt.

Fagpersonen må gjøre egne vurderinger, og ved mistanke om fusk, er Urkund-rapporten kun en del av grunnlaget for videre saksgang.

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Petter Kjær
rådgiver

Sak: 42/19
Møte: 27.11.2019

SAK 42/19: Muntlig orientering om fordeling av masterlesesaler

---